

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 9-го Декабря. — 1847 — Wilno. WTOREK, 9-go Grudnia.

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

Высокоторжественный и всерадостный день Тезоименитства Его Величества Государа Императора и Его Императорскаго Высочества Великаго Кнзя Николая Александровича, празднуемъ былъ въ городѣ нашемъ со всеѣмъ приличнымъ великолѣпиемъ и вѣрношодданническою радостію.

Въ 11 часовъ утра, Его Высокопревосходительство Г. Виленскій Военный, Гродненскій, Минскій и Ковенскій Генералъ - Губернаторъ, Генералъ - Лейтенантъ *Ф. Я. Мирковичъ*, изволилъ принимать поздравленія здѣшняго Духовенства, всеѣхъ Военныхъ и Гражданскихъ Чиновниковъ и Дворянства; послѣ того все собраніе отправилось въ Николаевскую Приходскую Церковь, гдѣ Высокопреосвященнѣйшимъ *Иосифомъ*, Архіепископомъ Литовскимъ и Виленскимъ, совершена была Божественная Литургія и молебствіе, съ провозглашеніемъ, при сто одномъ пушечномъ выстрѣлѣ изъ Виленскихъ укрѣпленій, многолѣтія Ихъ Императорскимъ Величествамъ и Всеѣму Августѣйшему Дому.

Въ тоже время, во всеѣхъ Храмахъ, какъ Православнаго, такъ Римско-Католическаго и прочихъ исповѣданій, при многочисленномъ стеченіи народа, совершенно было благодарственное молебствіе о здравіи и благоденствіи Великаго Монарха и всеѣй Августѣйшей Фамиліи.

Высокоторжественный день сей заключенъ былъ блистательнымъ баломъ, даннымъ Г. Генералъ-Губернаторомъ, на который приглашены были все Военные и Гражданскіе Чиновники и знатнѣйшее Дворянство обоѣго пола.

Вечеромъ городъ былъ иллюминованъ.

Санктпетербургъ, 3-го Декабря.

Придворныя Извѣстія.

Въ Среду, 26-го числа сего Ноября, принесена была въ Большой Придворной Церкви и въ Георгіевскомъ Залѣ Зимняго Дворца, по Высочайше утверж-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Najradośniejszy dzień Imienia NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA JEJEGO MOŚCI I JEJEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEGO XIĘCIA NIKOLAJA ALEXANDROWICZA, obchodzony był w naszym mieście z całą uroczystością i serdecznym wyłaniem serc wiernych poddanych.

O godzi. 11-ej z rana. Pan Wileński Wojenny, Grodzieński, Miński i Kowieński Jenerał-Gubernator, Jenerał-Porucznik *T. J. Mirkowicz*, raczył przyjmować powińszowania osób Duchownych, Wojskowych i Cywilnych Urzędników i Dworzaństwa. Następnie całe zgromadzenie udało się do Parafialnego Kościoła św. Mikołaja, gdzie Jaśnie Wielmożny Arcybiskup Litewski i Wileński *Józef*, odprawił Mszę Świętą i dziękczynne modły za zdrowie i pomyślność WIELKIEGO MONARCHY, z odśpiewaniem hymnu o długie lata dla Ich CESARSKICH MOŚCI i całego Najjaśniejszego Ich Domu; przyczem dało się słyszeć 101 wystrzałów z dział twierdzy Wileńskiej.

W tymże czasie, we wszystkich innych świątyniach, tak Rzymsko-Katolickich, jako i dalszych wyznań, wśród tłumie zgromadzonego ludu, odprawione było nabożeństwo za zdrowie i pomyślność WIELKIEGO MONARCHY i całej Najjaśniejszej Jego Rodziny.

Uroczystość dnia tego zakończona była świetnym balem, danym przez P. Jenerał Gubernatora, na który zaproszeni byli wszyscy wojskowi i cywilni Urzędnicy, oraz znakomitsze Dworzaństwo obojój płci.

Wieczorem miasto było oświetlone.

St. Petersburg, 3-go Grudnia.

Nowiny Dworu.

We Środę, 26 go Listopada, złożona została w Wielkiej Kaplicy Nadwornej i w Sali Sw. Jerzego w Zimowym Pałacu, według Najwyżej utwierdzonego Ceremoniału,

денному Церемониалу, Его Императорскимъ Высочествомъ, Государемъ Великимъ Княземъ Константиномъ Николаевичемъ, торжественная присяга по совершенной, въ присутствіи Ихъ Императорскихъ Величествъ, Ихъ Императорскихъ Высочествъ и Высочайшей Невѣсты Его Императорскаго Высочества, Ея Свѣтлости Принцессы Александры Саксенъ-Альтенбургской.

При семъ торжественномъ обрядѣ находились Члены Святѣйшаго Синода, Члены Государственнаго Совѣта, Министры и другія знатныя особы обою пола, имѣющія прѣздъ ко Двору, Дипломатическій Корпусъ, Генералы, Штабъ и Оберъ-Офицеры Гвардіи, Арміи и Флота.

Вечеру городъ былъ иллюминированъ.

ВЫСОЧАЙШАЯ ГРАМОТА.

Нашему Генералъ-Адъютанту, Вице-Адмиралу Литке 1-му.

Примѣрно-ревностная и долговременная служба ваша, неуспѣшные труды и попеченія по воспитанію Вселюбезнѣйшаго Сына Нашего, Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Константина Николаевича, постоянно обращали на васъ Монаршее вниманіе Наше. Цынѣ, въ изъявленіе особеннаго Нашего къ вамъ благоволенія, за столь отличное служеніе ваше, Всемилостивѣйше жалуемъ васъ Кавалеромъ ордена Святаго Равноапостольнаго Князя Владѣмира второй степени, знаки коего при семъ препровождал, пребываемъ Императорскою милостію Нашею къ вамъ благосклонны.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Царское Село,
19-го Ноября 1847 года.

Высочайшею Грамотою, 19-го Ноября, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Благовѣрнаго Великаго Князя Александра Цесарскаго, Тайный Совѣтникъ, Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго, *Туркулъ.*

— Высочайшими Грамотами, 19-го и 31 Октября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Вѣлаго Орла: Начальникъ 6-й Артиллерійской Дивизіи, Генералъ-Лейтенантъ *Сухожанецъ 2-й*, и Тайный Совѣтникъ, Сенаторъ *Толстой.*

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 20 Октября, состоящій въ должности Егермейстера, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Всеволожскій*, назначенъ въ должность Гофмейстера Двора Его Императорскаго Величества.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 18-го Октября: Управленія Варшавско-Вѣнской желѣзной дороги Кассиръ, Титулярный Совѣтникъ *Малюкевичъ*, назначается въ должность Президента города Ченстохова, и Коммисаръ для надзора за книжною торговлею и типографіями въ Царствѣ Польскомъ, Надворный Совѣтникъ *Балинскій*, увольняется отъ службы, по прошенію, съ мундиромъ, послѣдней должности престоеннымъ.

Г. Управляющій Министерствомъ Юстиціи, предложилъ Правительствующему Сенату, для повсемѣтнаго обнародованія, полученныя въ Министерствѣ Юстиціи отъ Г. Канцлера Иностранныхъ Дѣлъ копію и переводъ деклараціи, подписанной имъ 28 Марта (9-го Апрѣля) сего года, и размѣненной 2 (14) Мая на такую же, подписанную Тосканскимъ Министромъ Иностранныхъ Дѣлъ о равенствѣ правъ Русскихъ и Тосканскихъ купеческихъ судовъ въ портахъ Россіи и Тосканскихъ владѣній, присовокупляя, что по взаимному согласію обонхъ Правительствъ, какъ уведомилъ Графъ *Нессельродъ*, восьми-лѣтній срокъ, въ теченіи котораго условія помннутыхъ деклараціи должны имѣть силу въ Россіи и Великомъ Герцогствѣ Тосканскомъ, постановлено считать съ 1 Января новаго стила 1846 года, такъ какъ съ того времени означенное равенство правъ уже соблюдается въ обѣихъ Государствахъ.

przez Jego CESARSKĄ WYSOKOŚĆ WIELKIEGO XIĘCIA KONSTANTEGO NIKOLAJEWICZA, uroczysta przysięga, z powodu dojścia do pełnoletności, w obec Ich CESARSKICH MOŚCI, Ich CESARSKICH WYSOKOŚCI i Wysoce-Narzeczonej Jej CESARSKIEJ WYSOKOŚCI Xiężniczki Alexandry Sasko-Altenburskiej.

Przy tym uroczystym obrzędzie znajdowali się Członkowie Najświętszego Synodu, Członkowie Rady Państwa, Ministrowie i inne znakomite osoby obojęj płci, mające wstęp do Dworu, Ciało Dyplomatyczne, Jenerałowie, Sztab- i Ober-Oficerowie Gwardyi, Armii i Floty.

Wieczorem miasto było oświetlone.

NAJWYŻSZY DYPLOMAT,

Naszemu Jeneral-Adjutantowi, Wice-Admiralowi Litke 1.

Wzorowo-gorliwa i długoletnia służba wasza, niezmiordowane prace i troskliwość o wychowanie Najukochańszego Syna NASZEGO, JEGO CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEGO XIĘCIA KONSTANTEGO NIKOLAJEWICZA, ciągle zwracały na was Mонарszą uwagę NASZĄ. Obecnie, na dowód szczególniej NASZEJ ku wam życzliwości, za tak znakomitą służbę waszą, Najmiłościwiej mianujemy was Kawalerem Orderu Świętego Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza klasy drugiej, którego ozdoby przy niniejszém załączając, pozostajemy ku wam CESARSKĄ NASZĄ łaską przychylni.

Na oryginalnie własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

NIKOLAJ.

Carskie-Sioło,
19-go Października 1847 r.

Przez Najwyższy Dyplomata, 19-go Października, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Św. Prawowiernego Wielkiego Xiążęcia Alexandra Newskiego, Radzca Tajny, Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego *Tukull.*

— Przez Najwyższe Dyplomata, 19-go i 31-go Października, Najłaskawiej mianowani zostali Kawalerami Orderu Orła Białego: Naczelnik 6-jej Dywizyi Artylleryi, Jeneral-Porucznik *Suchozanec 2*, i Radzca Tajny, Senator *Tolszoj.*

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzieny, w Wydziale Cywilnym, w dniu 29 Października wydany, zostający w obowiązkach Łowczego, Rzeczywisty Radzca Stanu *Wsielowożski*, mianowany został zastępcą Mistrza Dworu JEGO CESARSKIEJ MOŚCI.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzieny, w Wydziale Cywilnym, 18-go Października: Kassyer Zarządu drogi żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, Radzca Honorowy *Malukiewicz*, mianowany został Prezydentem miasta Częstochowy; a Kommissarz do nadzoru handlu xięgarstwu i drukarni w Królestwie Polskiem, Radzca Dworu *Baliński*, uwolniony został, na własną prośbę, od służby, z mundurem, dla ostatniego jego urzędu przepisany.

P. Zarządzający Ministerstwem Sprawiedliwości złożył Rządzącemu Senatowi, dla powszechnego ogłoszenia, otrzymane przez Ministerstwo Sprawiedliwości od P. Kanclerza Spraw Zagranicznych: kopią i przekład deklaracji, podpisanej przezeń w d. 28 Marca (9 Kwietnia) roku bieżącego, i zamienionej, d. 2 (14) Maja, na taką, podpisaną przez Ministra Toskańskiego Spraw Zagranicznych, o równości praw statków kupieckich Rossyjskich i Toskańskich w portach Rossyi i posiadłościach Toskańskich, nadmieniwszy, że za zobowiązaniem obu Rządów zgodą, jak o tém zawiadomił Hrabia *Nesselrode*, termin ośmioletni, w ciągu którego zastrzeżenia takowych deklaracji mają obowiązować w Rossyi i Wielkiem Xięztwie Toskańkiem, postanowiono liczyć od dnia 1-go Stycznia, nowego stylu, 1846 roku, z powodu, że od tego czasu wspomniona równość praw zachowuje się już w obu Państwach.

Варшава, 29 Ноября (11 Декабря).

Высочайшій Рескриптъ,

Намѣстнику Нашему въ Царствѣ Польскомъ.

Утвердивъ представленное Вами и рассмотрѣнное въ Государственномъ Совѣтѣ Положеніе о введеніи въ дѣйствіе въ Царствѣ Польскомъ Уложенія о Наказаніяхъ Уголовныхъ и Исправительныхъ, Повелеваемъ сдѣлать надлежащій къ исполненію сего Положенія распоряженія, со внесеніемъ оного, установленнымъ порядкомъ, въ Дневникъ Законовъ. Могущія встрѣтиться при семъ недоумѣнія и затрудненія, въ означенномъ Положеніи непредвидѣнныя, Предоставляемъ Вамъ разрѣшать на основаніи общихъ началъ оного, или, по мѣрѣ надобности, представлять на Наше усмотрѣніе.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАИ.

Царское Село,

11-го Ноября 1847 года.

Вчера, въ 3 часа по полудни, къ общему сожалѣнію, скончался здѣсь на 70 году отъ роду, Лудвикъ-Адамъ Эмушевскій, издатель и Редакторъ Варшавскаго Курьера, Членъ Дирекціи варшавскихъ театровъ, Членъ Главнаго Попечительнаго Совѣта и другихъ Благотворительныхъ заведеній, бывшій знаменитый драматическій артистъ и писатель.

По пространству желѣзной дороги отъ Ченстохова до австрійской границы, 22 числа с. м. совершена была пробная поѣздка на паровозѣ, достигшемъ въ первый разъ до станицы Граница, построенной надъ рѣкою Бѣлою-Преміеною, что при деревнѣ Мацьки, въ разстояніи двухъ верстъ отъ станицы Краковско-Силезской желѣзной дороги въ Шаковѣ. Эта новая часть варшавско-вѣнской дороги, заключаетъ 72 версты пространства.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 3 Декабря.

Вчерашняго числа обнародованъ приговоръ касавшійся политическихъ преступниковъ, которые участвовали въ послѣднихъ смутеніяхъ въ Польскихъ провинціяхъ, и содержались въ государственныхъ тюрьмахъ. Означенные преступники, числомъ 190, собраны были въ присутственной залѣ суда. Въ 9 часовъ утра когда судьи заняли свои мѣста, председатель приказалъ прочесть именную списокъ, и обнародовалъ приговоръ. Обвиненные въ измѣнѣ преступники первой категоріи, приговорены какъ главные виновные: 1) *Лудвикъ Мирославскій*, къ лишенію дворянства, конфискованію имѣнія и отсѣченію головы топоромъ. 2) *Владиславъ Казевій Косинскій*, къ лишенію дворянства, конфискованію имѣнія, снятію чина поручика Ландвера и отсѣченію головы топоромъ. 3) *Станиславъ Феликсъ Садовскій*, къ лишенію дворянства и кокарды, конфискованію имѣнія и отсѣченію головы топоромъ. 4) *Северинъ Эльжановскій*, къ лишенію дворянства, конфискованію имѣнія и отсѣченію головы топоромъ. 5) *Осипъ-Войцѣхъ-Станиславъ Лободскій*, къ лишенію кокарды, конфискованію имѣнія, отрѣшенію отъ управленія Кленовковскимъ приходомъ и отсѣченію головы топоромъ. 6) *Станиславъ-Флоріанъ Цынова*, къ лишенію кокарды, конфискованію имѣнія, выключкѣ изъ военной службы и отсѣченію головы мечемъ. 7) *Иосифъ Путькальмеръ Клецинскій*, къ лишенію дворянства и кокарды, конфискованію имѣнія и отсѣченію головы топоромъ. 8) *Апполонъ Куровскій*, къ лишенію дворянства и кокарды, конфискованію имѣнія и отсѣченію головы топоромъ. 9) *Адольфъ Мальчевскій*, къ лишенію дворянства и кокарды, конфискованію имѣнія и двадцати-пяти-лѣтнему крѣпостному заточенію. 10) *Ипполитъ Трѣлбгинскій*, къ лишенію дворянства и кокарды, конфискованію имѣнія и двадцати-пяти-лѣтнему крѣпостному заточенію. 11) *Карлъ-Фридерикъ Либельтъ*, къ лишенію кокарды, конфискованію имѣнія и двадцати-пяти-лѣтнему крѣпост-

Warszawa, 29 listopada (11 grudnia).

NAJWYŻSZY RESKRYPT,

Do Namiestnika NASZEGO w Królestwie Polskiem.

Zatwierdziwszy przedstawioną Nam przez Was, a w Radzie Państwa rozstrząsnioną Ustawę Przechodnią do Kodexu Kar Głównych i Poprawczych w Królestwie Polskiem, Rozkazujemy Wam wydać właściwe rozporządzenia ku wykonaniu tejże Ustawy i zamieszczeniu onej zwykłym sposobem w Dzienniku Praw. W razie zaś wyniknąć przytém mogących wątpliwości i trudności, w Ustawie téj nieprzewidzianych, Upoważniamy Was jednocześnie do rozstrzygnięcia onych zgodnie z ogólnemi jej zasadami, lub też, w miarę zachodzącej potrzeby, przedstawiania ich do Naszej decyzji.

Na oryginalne Własną Jego CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

NIKOLAJ.

Carskie-Sioło,

11-go Listopada 1847 roku.

Z żalem powszechnym umarł tu wczoraj o godz. 3-iej po południu, w 70 roku życia, Ludwik-Adam *Emuszewski*, właściciel i Redaktor Kurjera Warszawskiego, Członek Dyrekcji Teatrów Warszawskich, Członek Rady Głównej Opiekuńczej i innych Zakładów Dobroczynnych, znakomitą niegdyś Artysta i Autor dramatyczny.

Na przestrzeni drogi żelaznej od Częstochowy do granicy Austriackiej, odbyta została d. 22 z. m. proba jazdy parochodem, który w dniu tym dotarł poraz pierwszy do stacji Granica, wzniesionej nad rzeką Białą-Przemszą, pod wsią Maćki, na przeciwko i w odległości dwóch wiorst od stacji Krakowsko-Szląskiej drogi żelaznej w Szczakowie. Nowa ta część drogi Warszawsko-Wiedeńskiej ma 72 wiorst długości.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y a.

Berlin, 3 grudnia.

Wczoraj ogłoszony został wyrok na przestępców politycznych, którzy w ostatnich rozruchach Polskich czynny mieli udział, i w więzieniach stanu osadzeni byli. Wszyscy pomienieni przestępcy, w liczbie około 190, zgromadzeni byli w sali sądowej. Po zajęciu miejsca przez Sędziów, o godzinie 9-iej rano, Prezes kazał odczytać listę imienną, poczem ogłosił wyrok: Oskarżeni o zdradę kraju, klasy pierwszej, uznani za winnych i skazani zostali jako sprawcy: 1) *Ludwik Mirosławski*, na utratę szlachectwa, konfiskatę majątku i ścięcie toporem. 2) *Władysław Euzebiusz Kosincki*, na utratę szlachectwa, konfiskatę majątku, odjęcie stopnia porucznika landweru i ścięcie toporem. 3) *Stanisław Feliks Sadowski*, na utratę szlachectwa i koкарды, konfiskatę majątku i ścięcie toporem. 4) *Seweryn Elżanowski*, na utratę szlachectwa, konfiskatę majątku i ścięcie toporem. 5) *Józef Wojciech Stanisław Lobodzki*, na utratę koкарды, konfiskatę majątku, złożenie z administracyi probostwa Klonówka i ścięcie toporem. 6) *Stanisław-Floryan Cejnowa*, na utratę koкарды, konfiskatę majątku, wykreślenie z wojska i ścięcie mieczem. 7) *Józef Puttkamer-Kleszczyński*, na utratę koкарды, szlachectwa, konfiskatę majątku i ścięcie toporem. 8) *Apoloniusz Karowski*, na utratę koкарды, szlachectwa, konfiskatę majątku i ścięcie toporem. 9) *Adolf M. lezewski*, na utratę koкарды, szlachectwa, konfiskatę majątku i dwudziesto-pięć-letnie więzienie warowne. 10) *Hipolit Trąbceżyński*, na utratę szlachectwa, koкарды, konfiskatę majątku i dwudziesto-pięć-letnie więzienie warowne. 11) *Karol-Fryderyk Libelt*, na utratę majątku i dwudziesto-letnie więzienie warowne. 53 oskarżonych, teje klasy, i uznanych za winnych, jako współników zamachu, skazano na więzienie w twierdzy lub w domu poprawy (*Zucht haus*), jednych na całe życie, drugich na oznaczoną liczbę lat od 15 do 20; tudzież wszystkich na utratę koкарды, szlachectwa i wszelkich urzędów. — Druga klasa zawiera w sobie 26 obwinionych, którzy mieli wiadomość o zamachu: Ci wszyscy skazani są na osmioletnie zamknięcie w twierdzy, tudzież na utratę koкарды, szla-

ному заточенію. 53 преступника той же категоріи, признанные участниками въ заговоръ, приговорены къ содержанію въ крѣпости и исправительномъ домѣ, одни на всю жизнь, другіе на известное число лѣтъ отъ 15-ти до 20-ти, а также всѣ къ лишенію бантовъ, дворянства и чиновъ. Вторая категорія заключаетъ въ себѣ 26 преступниковъ, знавшихъ о заговорѣ; они приговорены къ содержанію въ крѣпости и исправительномъ домѣ на восемь лѣтъ, а также къ лишенію банта, дворянства и чиновъ. Сверхъ сего, всѣ принадлежащіе къ первой и второй категоріи обязаны уплатить всѣ судебныя издержки по ихъ дѣлу. 27 обвиненныхъ, принадлежащихъ къ третьей категоріи, приговорены къ одногодичному содержанію въ крѣпости или въ исправительномъ домѣ, и къ уплатѣ издержекъ какъ судебныхъ такъ и по содержанію ихъ въ заточеніи. Сверхъ сего, 116 обвиненныхъ освобождены отъ наказанія и 18 объявлены невиновными.

— Общая сумма судебныхъ издержекъ, простирается до полумилліона талеровъ.

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 1 Декабря.

Съ паровымъ фрегатомъ *Labrador*, прибывшимъ изъ Алжира въ Тулонъ, получены письма, сообщающія подробности о принятіи герцогини Омальской, прибывшей въ Алжиръ 11 числа с. м.

— Французская эскадра въ Средиземномъ морѣ, состоящая подъ командою принца Жуэвильскаго, возвратилась 23 числа с. м. изъ Спецціи въ Тулонъ, о чемъ сообщаютъ слѣдующимъ образомъ: „Сегодня, къ общему удивленію, прибыла сюда обратно эскадра, оставивъ Спеццію 23 числа. Возвращеніе французскаго флота удивляетъ тѣмъ болѣе, что на дняхъ онъ снабженъ былъ военными и съѣтными припасами. Въ Средиземномъ морѣ изъ французскаго флота находится только одинъ военный пароходъ, который состоитъ въ распоряженіи французскаго посланника въ Римѣ и стоитъ въ Чивита-Веккья.

— Сэръ Стратфордъ Кэнингъ отправляющійся въ Бернъ, прѣхалъ въ Парижъ. (См. Англія).

— Въ сегодняшнемъ *Moniteur*— сообщаютъ: Съ пакетботомъ *городъ Boredaux*, прибывшемъ въ Марсель 26-го Ноября, получены новости изъ Орана по 25-е Ноября. Въ журналѣ *Eco d'Oran* пишутъ, что генералъ Ламорисьеръ, 19 числа, на пароходѣ *Veloco*, отправился въ Немуръ (Джемма-Газаутъ). Сіе путешествіе предпринято имъ въ слѣдствіе движенія, которое произошло въ Мароккѣ. Достоверно извѣстно, что войска императора Абдеръ-Рамана предприняли наступательное движеніе противъ Абд-эль-Кадера, стоявшаго лагеремъ съ 15,000 чел. пѣхоты и 500 конницы, въ разстояніи 5 часовъ пути отъ Мелилли. Генералъ Ламорисьеръ, отправляясь въ Немуръ, приказалъ генералу Рено и полковнику Макъ Матсонъ, чтобы они немедленно выступили въ походъ со своими отрядами и присоединились къ нему. Полагаютъ, что онъ намѣренъ подкрѣпить войска Абдеръ-Рамана и захватить самаго эмира, если бы онъ вступилъ въ алжирскія владѣнія. Генералъ Ламорисьеръ будетъ тамъ начальствовать надъ корпусомъ въ 5,000 человекъ.

— Въ частныхъ письмахъ изъ Мелилли сообщаютъ, что Абд-эль-Кадеръ все еще расположенъ лагеремъ близъ этого города и что теперь нуждается въ деньгахъ и въ продовольствіи.

— На дняхъ, скончался здѣсь посланникъ Швейцарскаго союза г-нъ Ушанъ, послѣ болѣзни продолжавшейся только сутки. Мужъ этотъ, пріобрѣтшій общее уваженіе, жилъ въ Парижѣ 44 года и состоялъ посланникомъ со времени реставраціи.

— Персидскій посланникъ Мирза Магометь Али-Ханъ, выѣхалъ въ Марсель, откуда отправится въ Константинополь, для переговоровъ о разрывѣ ратификацій трактата заключеннаго съ Турціею. Изъ Египта прибылъ въ Парижъ министръ публичныхъ работъ Эдемъ бей; онъ намѣренъ отправиться въ Англію для осмотра тамошнихъ рудниковъ.

— Съ острова Бурбона получены извѣстія простирающіяся по 17-е Августа; оттуда сообщаютъ, что адмиралъ Сесиль пытался устроить торговли сношенія съ Мадагаскаромъ, но попытка сія не удалась.

3 Декабря.

Принцъ Жуэвильскій прибылъ изъ Тулона въ Парижъ, сдавъ, по причинѣ болѣзни, должность началъ

ебства и урядовъ. Надто, wszyscy należący do klasy pierwszej i drugiej, obowiązani są solidarnie do zwrotu kosztów całego śledztwa. Policzeni do klasy trzeciej, w liczbie 27 osób, skazani zostali na jednoroczne zamknięcie w twierdzy lub w domu poprawy, i na solidarny zwrot kosztów tyczącego się ich śledztwa i utrzymania w więzieniu. Prócz tego, 116 osób, lubo winnych, uwolniono od kary, a 18 uznano za zupełnie niewinnych.

— Ogólna summa kosztów sądowych, wynosić ma pół miliona talarów.

FRANCYA.

Paryż, 1 grudnia.

Parowa fregata *Labrador* przybyła z Algieru do Tuluonu i przywiozła listy, napełnione szczegółami o przyjmowaniu Xiężny Anmale, która d. 11 b. m. do Algieru przybyła.

— Eskadra francuzka na morzu Śródziemném, pod rozkazami Xięcia Joinville, powróciła d. 23 ze Spezzia do Tuluonu. Donoszą o tém z Tuluonu jak następuje: „Dziś z powszechnem zadziwieniem powróciła tu eskadra, opuściwszy Spezzią d. 23 b. m. Powrót floty francuzkiej tém bardziej zadziwia, że niedawno dopiero opatrzoną została w zapasy wojenne i w żywność. Teraz z floty francuzkiej pozostał tylko jeden okręt na morzu Śródziemném, a tym jest wojenny statek parowy, który zostając pod rozporządzeniem Posła francuzkiego przy Stolicy Apostolskiej, stoi w Civi-ta-Vecchia.

— Sir Strafford Canning, udający się do Bernu, przybył do Paryża. (Ob. ANGLIA).

— Dzisiejszy *Moniteur* donosi: „Okrętem pakietowym *Miasto Boredaux*, który d. 26 listopada przybył do Marsylii, nadeszły nowiny z Oranu do d. 25 listopada. Dziennik *Eco d'Oran* donosi, że Jenerał Lamoriciere wsiadł d. 19 na parowy okręt *Veloco*, aby się udać do Nemours (Dżemma Gazaut). Ta podróż Jenerała spowodowaną została przez poruszenie, które zaszło w Marokko. Dowiedziano się rzeczywiście, że wojska Cesarza Abd-er-Rhamana przedsięwzięło zaczepne poruszenie przeciw Abd-el-Kaderowi, który z 1,500 piechoty i 500 jazdy o 5 godzin drogi od Melilli obozował. Jenerał Lamoriciere wyjeżdżając do Nemours, dał rozkaz Jenerałowi Renault i Półkownikowi Mac Matson, aby bezwzględnie wyruszyli w pochód ze swemi kolumnami i z nim się połączyli. Sądzą, że ma zamiar wspierać wojsko Abd-er-Rhamana i opanować osobę Emira, gdyby ten wkroczył na ziemię Algierską. Jenerał Lamoriciere znajdować się będzie w tém miejscu na czele 5,000 wojska.

— W listach prywatnych donoszą z Melilli, że Abd-el-Kader ciągle stoi obozem w pobliżu tego miasta, i że w obecnej chwili doświadcza braku pieniędzy i żywności.

— Przed kilku dniami umarł, po 24 godzinnej słabości, P. Tschann, Poseł Związku Szwajcarskiego przy dworze Tuilleryjskim. Mąż ten, powszechnie żalowany, mieszkał w Paryżu od 44 lat, a posłował od czasu restauracji.

— Poseł Perski, Mirza Mahomed-Ali-Chan, wyjechał do Marsylii, skąd uda się do Stambułu, w celu otrzymania wymiany ratyfikacji traktatu z Turcyą zawartego. Natomiast zjechał z Egiptu do Paryża Minister robót publicznych Edhem-Bej. Pemieniony Minister ma zamiar zwiedzić także Anglią dla obejrzenia tamtejszych kopalni.

— Z wyspy Bourbon mamy wiadomości, dochodzące do 17-go sierpnia. Donoszą, między innemi, że Admirał Cecile miał zamiar zawiązać stosunki handlowe z wyspą Madagaskarem, ale te mu się nie powiodły.

Dnia 3 grudnia.

Xiążę Joinville przybył z Tuluonu do Paryża, złożony dla słabości zdrowia dowództwo floty, której zarząd

ника флота контръ-адмиралу Трегуару. Предъ отъ-
ездомъ своимъ изъ Тулона, принцъ прислалъ адми-
ралу отзывъ, въ коемъ изъявляетъ свою благодарность
офицерамъ и экипажамъ кораблей, за ихъ къ нему
привязанность и усердіе по службѣ, а вмѣстѣ съ тѣмъ
изъясняетъ свое сожалѣніе, что разстроенное здоровье
принуждаетъ его покинуть любимое его поприще.

— Король переѣдетъ въ Парижъ зимою, а конецъ
осени проведетъ въ Сенъ Клау.

— Носится слухъ, что трое епископовъ получатъ
званіе перовъ.

— На предстоящія засѣданія палаты готовятъ
важные проекты законовъ, составленіемъ коихъ зани-
маются теперь въ всѣхъ министерствахъ; въ числѣ
прочихъ внесенъ будетъ проектъ о наложеніи подати
съ содержимыхъ по прихоти лошадей и собакъ.

— Герцогъ Монако опровергаетъ извѣстіе, напеча-
танное въ парижскихъ журналахъ, будто онъ намѣ-
ренъ продать герцогство свое Королю Сардинскому.

— Одинъ испанскій пѣвецъ, посланный изъ Мад-
рита за распущеніемъ слуховъ; будто онъ пользуется
большимъ вліяніемъ при тамошнемъ дворѣ, пріѣхавъ
въ Парижъ и намѣренъ давать концерты. Испанскій
посланикъ, узнавъ о томъ, предложилъ ему значи-
тельную сумму, съ тѣмъ, чтобы онъ тотчасъ выѣхалъ
изъ Парижа; но пѣвецъ потребовалъ еще большаго
вознагражденія, и по этому договору не состоялся.

— На сихъ дняхъ прибыли сюда 66 Иезуитовъ изъ
Фрибурга. Имъ отведено помѣщеніе въ семинаріи св.
Сулпиція.

— На кораблѣ *Mentor*, прибывшемъ изъ Мальты
въ Марсель, одинъ изъ экипажа заболѣлъ холерою и
вскорѣ умеръ. Это извѣстіе произвело большую тре-
вогу въ Марсель, такъ что тамошнія морскія власти
свѣщались на счетъ предупредительныхъ мѣръ.

А н г л і я .

Лондонъ, 28 Ноября.

Третьяго дня, засѣданіе кабинета продолжалось
несколько часовъ въ квартирѣ лорда Лансдоуна.

— Вчерашнія засѣданія обѣихъ палатъ были не за-
нимательны. Въ верхней палатѣ графъ Шефтсбюри
прочелъ отвѣтъ Королевы на адресъ этой палаты; а
въ нижней палатѣ внесенъ были разные проекты на
слѣдующее засѣданіе; въ числѣ прочихъ, лордъ Джонъ
Росселъ объявилъ о намѣреніи своемъ представить 9
Декабря проектъ объ эманципаціи Евреевъ. Это объ-
явленіе возбудило сильную оппозицію въ журналахъ
партіи тори. Въ *Standard* проектъ сей считаютъ усиліемъ
лишить англійскую хартію ея христіан-
скаго качества, и поощряютъ духовенство поддержа-
вать оппозицію противъ нехристіанскаго проекта
министра, который при лондонскихъ выборахъ поль-
зовался вліяніемъ Евреевъ, и нынѣ Г. Ротшильда хо-
четъ возвести въ члены законодательной палаты хри-
стіанской націи.

— Последняя тронная рѣчь разослана была во всѣ
значительнѣйшія города Англіи и Шотландіи посред-
ствомъ электрическихъ телеграфовъ. Черезъ часъ по-
слѣ ея отсылки, и черезъ 3— послѣ прочтенія въ пар-
ламентъ, она въ 60 городахъ была уже перепечата-
на и разубликована.

— Сегодня получили здѣсь, съ парижскими газе-
тами, извѣстіе о взятіи Луцерна войсками швейцар-
скаго сейма. Въ то же время сообщаютъ въ *Times*,
что въ прошедшую Пятницу, 26 н., лордъ Пальмерстонъ
и герцогъ де Брль подписали, съ согласіемъ и съ ут-
вержденіемъ посланниковъ съверныхъ державъ въ Лон-
донѣ и въ Парижѣ, протоколъ, въ слѣдствіе котораго
сэръ Стратфордъ Каннингъ уже оставилъ Англію, что-
бы отправиться, чрезъ Парижъ, въ Бернъ, потребо-
вать тамъ прекращенія всѣхъ непріязненныхъ дѣйствій
и предоставить на обсужденіе обѣихъ партій въ этой
несчастной войнѣ постановленія, предложенныя глав-
ными европейскими державами. „Единственная на-
дежда возстановить миръ, говорятъ въ ней, заклю-
чается во вліяніи умѣренныхъ гражданъ, которые рѣ-
шится окончить войну на приличныхъ условіяхъ, и
остановить успѣхъ революціонныхъ плановъ.“

— Изъ Бразиліи сообщаютъ, что императоръ за-
крылъ засѣданія палаты 18 числа рѣчью, въ коей из-
вѣстилъ палаты о смерти сына своего, Дона Альфон-
са, и о рожденіи дочери, принцессы Леопольдины.
Потомъ Е. В. изъяснилъ, что находится въ друже-

объялъ Контр-Адмиралъ Trheouart. Хіагъ, предъ выѣздомъ
зъ Тулона, прислалъ Контр-Адмиралу письмо, въ которомъ
офицеромъ и залогомъ окрѣплымъ склада дѣлалъ, за оказыва-
не му привязаніе и горливістьъ въ службѣ; wynurza oraz
swoje ubolewanie, że zły stan zdrowia zmusza go do
opuszczenia ulubionego mu zawodu.

— Король, dopiero за надежіемъ стаłej зимы przeniesie
się na mieszkanie do Paryża, koniec zaś jesieni zamierza
przedzić w zamku St. Cloud.

— Krąży pogłoska, że trzech Biskupów mianowanych
będzie Parymi

— Na przyszłe posiedzenie Izb przygotowują ważne
projekta do prawa; wszystkie biura ministerjalne są zajęte
ich redakcją. Między innemi, ma być wniesiony pro-
jekt nałożenia podatku od koni i psów zbytkowych.

— Хіагъ Monaco zaprzeczył urzędowie pogłoskom, u-
mieszczonym w dziennikach Paryzkich, jakoby miał za-
miar sprzedać swoje Xięstwo Królowi Sardynii.

— Spiewak hiszpański Mirall, oddalony z Madrytu,
z powodu, że się chlubił, iż wiele posiada wpływu w pałacu
Królewskim, przybył do Paryża, w zamiarze dawania kon-
certów. Posel hiszpański, chcąc temu zapobiedz, ofiaro-
wał mu znaczną summę, z warunkiem, aby natychmiast
Paryż opuścił, ale spiewak tak wysoko oznaczył swoje żą-
danie, że dotychczas obie strony porozumieć się z sobą nie
mogły.

— Przed kilku dniami przybyło tu 66 Jezuitów z Fry-
burga. Wyznaczono im mieszkanie w seminarium św.
Sulpicyusza.

— Na okręcie *Mentor* przybyłym z Malty do Marsylii,
jeden z majtków zapadł na cholерę i wkrótce umarł. Ta
wiadomość sprawiła wielką trwogę w Marsylii i skłoniła
tameczne władz morskie do przedsięwzięcia środków
zaradczych.

А н г л і я .

Лондонъ, 28 listopada.

Завечорай odbywała się kilka-godzinna rada gabi-
neta w prywatnem mieszkaniu Lorda Lansdowne.

— Posiedzenia wczorajsze obu Izb były mało zajmu-
jące. W Izbie Wyższej Hr. Shaftesbury odczytał odpowiedź
Królowej na adres Lordów, w Izbie zaś Niższej ogłoszo-
no wniesienie rozmaitych bilów na następnem posiedzeniu;
między innemi oświadczył Lord John Russel, że w d. 9 m
grudnia wniesie projekt emancypacji Żydów, pod względem
praw cywilnych. Zapowiedzenie to pobudziło dzienniki
Torysowskie do żywej opozycji. *Standard* uważa
ten wniosek za usiłowanie *pozbawienia ustawy angielskiej
jѣj chrześcijańskiego charakteru*, i przedewszyst-
kiem wzywa duchowieństwo, do kierowania opozycją
przeciw niechrześcijańskiemu wnioskowi Ministra, któ-
ry, przy wyborach w Londynie, przywiązał swój los do in-
teressu Żydów, i teraz P. Rotschilda stara się wecisnąć do
najwyższego prawodawstwa chrześcijańskiego narodu.

— Ostatnią mowę tronową rozosłano natychmiast do
wszystkich większych miast Anglii i Francji za pośrednic-
twem telegrafów elektrycznych. W godzinę po jѣj wy-
słaniu, a we 3 godziny po jѣj odczytaniu w Parlamencie,
była już w 60 miastach wydrukowaną i po publicznych
miejscach rozrzuconą.

— Dziś otrzymano tu przez gazety Paryzkie wiadomość
o zdobyciu Lucerny przez wojska Szwajcarskiego Sejmu.
Tymczasem donoszą w *Times*, iż w przeszły Piątek, 26 li-
stopada, Lord Palmerston i Хіагъ de Broglie, za zgodą i
potwierdzeniem Reprezentantów mocarstw północnych
w Londynie i w Paryżu, podpisali protokół, w skutek któ-
rego, Sir Stratford Canning opuścił już Anglię, aby przez
Paryż udać się do Bernu, żądać tam zawieszenia wszelkich
nieprzyjacielskich działań, i poddać pod rozwagę obu wal-
czących stron w tamecznej wojnie dumowej, przełożenia
wielkich mocarstw Europy, dążące do przywrócenia pokoju.
„Jedyna nadzieja osiągnięcia tego chwalebного celu—
mówi *Times*— polega na wpływie umiarkowanych oby-
wateli, którzy będą zapewne skorzy do zatamowania kłesk
wojny, przez układy oparte na sprawiedliwych warunkach,
i do wstrzymania postępu dalszych rewolucyjnych planów.“

— Z Brezylіi donoszą, iż Cesarz zamknął Izby 18 b. m.
mową, w której uwiadomił ich o śmierci syna swego Don-
Alfonso i o narodzeniu się córki, Хіагъniczki Leopoldyny.
Przytém oświadczył, że zostaje w najlepszym porozumie-
niu z mocarstwami postronnemi, tudzież, że przez wysła-

ственныхъ отношеніяхъ съ сопредѣльными государ- ствами и что, отправя новаго посланника, въ Соеди- ненные-Штаты, онъ возобновилъ прежію со съ ними пріязнь.

— Бывшій резидентъ Остъ-Индской компаніи при дворѣ *Tanjore* въ Индіи; Г. Арчибальдъ Дугласъ, за принатіе имъ въ подарокъ 3,000 фунт. стерл. отъ двора, при которомъ онъ былъ акредитованъ, пригово- ренъ къ вѣнечъ бенчскимъ судомъ къ возврату получен- наго подарка, уплатѣ значительнаго денежнаго взыска- нія и къ тюремному заключенію на одинъ годъ. Въ *Times* одобряютъ этотъ приговоръ.

— По донесенію газеты *Madras Spectator*, слишкомъ 1,800 жителей лакадскихъ острововъ, часть конхъ при- надлежитъ Остъ-Индской компаніи, лишились жизни какъ въ слѣдствіе урагана, постигнушаго эти острова въ Апрѣль нынѣшняго года, такъ равно голода, про- исшедшаго отъ опустошенія полей.

— Изъ Ирландіи постоянно сообщаютъ о совер- шенныхъ тамъ преступленіяхъ; трое управителей имѣній снова умерщвлены.

— Число регулярныхъ войскъ въ Ирландіи прости- рается до 28,500 чел.; сверхъ того, служащихъ пи- валидовъ считается до 21,000 чел.; поэтому общее число войскъ составляетъ 50,000 чел.; кажется однако, что этого числа недостаточно, для прекращенія внутрен- нихъ беспорядковъ.

30 Ноября.

Совѣщаніе парламента. Засѣданіе нижней палаты, 29 Ноября. Сегодняшнее засѣданіе отли- чалось дливною тринною рѣчью министра внутрен- нихъ дѣлъ, сэръ Дж. Грей, поддерживавшаго его билль относительно предупредительныхъ мѣръ противъ пре- ступленій, совершаемыхъ въ нѣкоторыхъ мѣстахъ Ир- ландіи; мѣры эти имѣютъ заключаться въ слѣдующемъ: Ирландскій лордъ-наместникъ будетъ уполномоченъ объявлять каждый безпокойный округъ, состоящимъ подъ исключительнымъ закономъ. Законъ сей разрѣ- шаетъ усиленіе вооруженной полиціи; употребленіе въ такомъ округѣ огнестрѣльнаго оружія воспрещено, съ подтверженіемъ виновныхъ заключенію; мѣстнымъ властямъ будетъ предоставлено право производить обыскъ сего оружія у подозрительныхъ лицъ; чтобы имѣть огнестрѣльное оружіе, должно получить оф- фиціальное дозволеніе; неимѣющіе онаго, должны немедлен- но выдать оружіе. Билль сей, по причинѣ его умѣренности одобренъ билль ирландскими членами. Г. Джонъ О'Коннелъ объявилъ, что онъ предложенію сего билля не будетъ противиться, но тотчасъ соста- вить оппозицію, если министерство станетъ медлить на счетъ билля объ опредѣленіи отношеній съ аренда- торами. Фергусъ О'Конноръ, сильный приверженецъ Ирландіи, взошелъ за симъ на кафедру, и говорилъ въ пользу отверженія сего билля, упрекая его въ жесто- кости. Гг. Горманъ и Фаганъ, равномерно объяви- ли себя противъ сего билля, лордъ же Йоселивъ нахо- дилъ оный слишкомъ слабымъ. Сэръ Р. Пилъ одоб- рялъ билль, и изъявилъ мнѣніе противъ требованія О'Коннеля, чтобы билль касательно отношеній арен- даторовъ разсматриваемъ былъ въ тоже время. Г. Воклей, поддерживая требованіе О'Коннеля, пред- ложилъ заключеніе: „что несообразно съ правосудіемъ, — назначать мѣры насильственной строгости для Ирландіи, неопредѣливъ въ то же время улучшенія ея соотношеній.“ Это заключеніе было отвергнуто большинствомъ 224 голосовъ противъ 18, а первоначальное предложеніе министра противъ добавочной ста- тьи О'Коннелъ, принято было большинствомъ 233 го- лосовъ противъ 20.

— Пароходъ *Джонъ-Буль* прибѣлъ изъ Гамбурга съ значительною суммою золотомъ для англійскаго банка.

— Въ *Times* снова сообщаютъ о банкротствахъ, на сумму 150,000 фунт. стерл.

— По официальному отчету за минувшій финан- совый годъ, кончившійся 10 Октября, государствен- ные расходы составляли 52,906,109, доходы прости- рались до 52,579,304 фунт. стерл.; по этому разница составляетъ 326,608 фунт. стерл.

— Ливерпульскій банкъ, приостановившій на нѣко- торое время свои операціи, вачнетъ дѣйствовать съ 1-го Декабря. По исправленнымъ вновь статутамъ это- го банка, онъ не можетъ выдавать, безъ поручитель- ства, ссуды болѣе 20,000 фунт. стерл., а съ поручи- тельствомъ болѣе 50,000.

ніе новаго Пола, одновѣлъ пріязные стосунки съ Стана- ми-Здвоочоземіи.

— Б. т. Президентъ Вшчодншо-Индскіей компаніи при дворѣ *Tanjore* въ Индыахъ, P. Archibald Douglas, з по- вольу пріыжція јакколовекъ мало тьло значащеего подарун- ку, въ суммѣ 3,000 ф. шт., од двору, пры ктѣрымъ былъ завѣ- рьтѣлшоноу, сказаноу зосталъ прызъ сядъ *Еавноітва Крѣоловѣј*, за зворѣтъ отръманега дару, на значноу карѣ пѣнѣжноу і на роцне з вѣзшоеніе. *Times* поchwala ten wyrok we wszы- стькычъ чѣщѣащъ.

— Подлуг доносѣенъ дзшоеннак *Madras Spectator*, прыз- шло 1,800 мѣщканоѣвъ wysp Лакатывскычъ, ктѣрыхъ чѣщѣе належы до компаніи вшчодншо-индыкѣей, утраѣло жыѣе од оркану, ктѣры въ квѣтѣншо р. б. wyspy те навѣ- дзшо, јакѣ тежъ з глѣду, зрзаноу прызъ зшощѣеніе зшоорѣвъ польныхъ.

— З Ирланды доносзъ цаггѣе о попѣлнанычъ тамъ гвал- тачъ; трѣчъ рзаноу довр зостало зшоу замордованычъ.

— Војско регуларне въ Ирланды wynosи 28,500 глѣвъ, вѣтераноѣвъ чыноныхъ лѣззъ 21,000; затѣмъ цала сшо зброжшоа wynosи огоѣмъ 50,000, здоје сѣ атолѣ, же не јест доста- тѣчноу до пощкромѣенна вѣвнѣтрзшоу затурѣѣнъ.

Дня 30 листопада.

Обрады Парламента. Посѣденіе Избы Нішзѣј въ дню 29 листопада. Посѣденіе то одзпащыло сѣ дѣл- га мову тронową Мшнстра справ вѣвнѣтрзшоу, Sіr G. Grey, попѣрајоу јего бшлъ вгзлѣдемъ зарачѣщычъ шродокѣвъ прызѣвоу збродшою, попѣлошанымъ въ нѣкѣтѣрыхъ чѣщѣащъ Ирланды. Шродокѣ те мшо јыѣ настѣпујоуе: Lord Намѣстншо Ирланды бѣдше опѣважшоноу до оглѣшо- нна каждего нѣспокѣенноу повошату, за пощажшоноу под прашемъ вшојатковемъ. Право то пощановаша взоощеніе зброжшојъ полѣзшо; носшоеніе брѣнш палнѣј въ такш повош- еце забрѣноне бѣдше под кару вѣзшоенія; влзшоу мѣ- шѣошымъ удзшоленѣ зостане право пощкышаванна тѣј брѣнш у осѣвъ пощѣрзанычъ. На пощаданне брѣнш палнѣј, потре- ба мѣѣ урзѣдовоу пощозленіе; не пощаданоу таковега, повошнн на вѣзванне брѣнш својѣ зложѣѣ. Бшлъ ten з поводу зачѣванѣ въ ншмъ вгзлѣднощѣі і умшркованна, поchwalo- ны зосталъ прызъ чѣлонокѣвъ Ирландычъ. P. John O'Connell ошвѣдѣщылъ, же вънесшоеншоу роце бшлу не бѣдше сѣ спрѣ- шшлъ, але пощшоіѣј допѣроу вшошпаш з оппозыщюу, јѣщѣі мшн- штерство јѣщѣе дѣлзѣј звлѣзчыѣ бѣдше бшлъ о урегалованноу а стосунковѣвъ з дзшоерзавѣамш. Feargus O'Connor, запалѣщы шронокѣ Ирланды, ншзъ самш Ирландычыковѣ, забралъ настѣпне глѣс, і вносшлъ, абы одмовѣ пощозленна на вънесшоенне тѣго бшлу, зарзѣчаноу ма ошрѣчшоеншоу. P. P. Horsmann і Fagan, ошвѣдѣщыш сѣ рѣвнощѣ прызѣвоу бшловш Lord Jocelyn прызѣ- вшоноу нашлалъ гоу назытъ јагодошымъ. Sіr R. Peel поchwалшл бшлъ і былъ прызѣвоу, јзаноу P. O'Connella, абы бшлъ вгзлѣ- демъ стосунковѣвъ дзшоерзавѣоѣвъ былъ једночѣщѣенноу розтрзшаноу. P. Wakley попѣрајоуе јзаноу O'Connella, подалъ вшоосекъ: „же нѣзгощѣенѣ јестъ з справѣдшошѣащюу, уchwaloу шродокъ змзшоу јоуе дла Ирланды, бѣзъ зпропѣноуванна зарачемъ у- лѣпшошоу јѣј стосунковѣвъ.“ Вшоосекъ ten одрзѣоуноу зосталъ вшошшошоу глѣсѣоѣвъ 224 прызѣвоу 18, пѣрвошшоу зашъ вшоосекъ Мшнстра, прызѣвоу додатоку O'Connella, вшошшошоу глѣ- сѣоѣвъ 233 прызѣвоу 20 прызѣвоу.

— Statek паровы *John-Bull* прызшоіѣлъ з Намбурга зна- чноу суммѣу въ злѣоце дла банку Англѣшкѣею.

— *Times* доносш зшоу о новыхъ упадлощѣащъ, ктѣре раземъ wynosзъ 150,000 фунт. шт.

— Вѣдлугъ урзѣдовоу справозданна о убшгѣлымъ року фшансовымъ, ушошчоуноу въ дню 10 пащдзшоенна, вшошшоу wynosшл 52,906,109 фунт. штер., дощѣдъ зашъ 52,579,304; затѣмъ нѣдобѣръ wynosш 326,608 фунтовъ штерлшгъ.

— Bank Лшверпоолскш, ктѣры завѣсшл на чзашъ нѣјакш своје дзшоанна, розпощнне јѣ зшоу з днѣмъ 1-го ју- даша. Вѣдлугъ пощравшоныхъ обѣенне статутѣвъ пошѣенно- нѣј шнстшшоу, не вошно бѣзъ рѣкоу мш пощзѣчѣе вшошѣе надъ 20,000 фунт. штер., а за рѣкоу мш, не вшошѣе надъ 50,000.

— По известіямъ изъ Мексики, генералъ Скоттъ все еще находится въ тамошнихъ окрестностяхъ, а мексиканскій конгрессъ, собравшійся въ Кверетаро, снова назначилъ генерала Сантану президентомъ республики.

ШВЕЙЦАРИЯ.

Въ засѣданіи сейма, происходившемъ 27-го Ноября, читано слѣдующее объявленіе прусскаго посланника при Швейцарскомъ Союзѣ, адресованное ко всемъ швейцарскимъ кантонамъ: „Нижеподписавшійся, королевско-прусскій посланникъ при Швейцарскомъ Союзѣ, получилъ отъ своего двора порученіе объявить бургомистру и совѣту гороа Базеля, а съ тѣмъ вмѣстѣ и правительствамъ всѣхъ прочихъ кантоновъ, слѣдующее. Король, Всемилостивѣйшій Государь нижеподписавшагося, въ качествѣ верховнаго главы Нейенбургскаго Княжества, изволилъ Высочайше утвердить, декретомъ отъ 19-го с. м., принятое этимъ княжествомъ рѣшеніе—наблюдать въ открывшейся междоусобной войнѣ строгій нейтралитетъ. Въ то же время, Его Величество Король, будучи одушевленъ желаніемъ не только оказать свое царственное покровительство этой части Швейцаріи, но и подать руку помощи всему Союзу, для избавленія его отъ бѣдствій войны, предложилъ высокимъ союзникамъ своимъ избрать городъ Нейенбургъ соединительною точкою для посредническихъ переговоровъ, въ твердомъ ожиданіи, что правительства всѣхъ кантоновъ и предводители войскъ безусловно станутъ уважать нейтралитетъ Нейенбургскаго Княжества. Объявляя объ этомъ, нижеподписавшійся долженъ присовокупить, что Его Величество Король будетъ почитать всякое оскорбленіе утвержденной имъ нейтралитету Нейенбурга нарушениемъ мира и непризнаннымъ актомъ противъ Его Величества. Нижеподписавшійся пользуется, и проч. Нейенбургъ, 26-го Ноября 1847.

(Подпис.) фон-Зидовъ.“

— Сообщение этой ноты произвело сильное движеніе между начальствомъ Берна. Засѣданіе сейма 27 числа было самое бурное; полагали даже, что немедленно будетъ рѣшено занять Нешатель войсками. Однако же, нота прусскаго посланника была отослана въ комиссію, разсматривающую всѣ главныя рѣшенія сейма. Въ то же время было предписано войскамъ придвинуться къ границамъ Нешательскаго Кантона.

— Кантоны Швицъ и Унтервальденъ также подчинились большинству сейма, убѣдившись, что Зондербундъ не можетъ болѣе держаться. Они желали сдаться на капитуляцію, но отъ нихъ потребовали безусловной сдачи, на которую Унтервальденъ уже согласился. Сверхъ того очень важно известіе, будто Муртенскій округъ, состоящій изъ 12-ти до 15-ти тысячъ челоуѣкъ Протестантовъ, рѣшилъ отложиться отъ Фрейбургскаго Кантона и присоединиться къ Бернскому.

— 29-го, въ слѣдствіе сдачи Кантона Ури на капитуляцію, Сеймъ избралъ, по своему обыкновению, комиссаровъ, которые должны отправиться въ этотъ Кантонъ. Капитуляціи Ури, Швица и Унтервальдена почти ничѣмъ не отличаются другъ отъ друга: Кантоны отрекаются отъ отдѣльной лиги, принимаютъ къ себѣ союзныя войска, обязываются содержать ихъ, и проч. Унтервальденъ уже занялъ часть Швица тоже занята, но, по слухамъ, тамошніе жители еще не отказались отъ борьбы. Теперь, союзнымъ войскамъ остается покорить только Валлисъ. Бригада Эглофа двинулась уже туда 29-го числа. Въ тотъ же день, полковникъ Охзенбейнъ, съ 12.000 чел. и артиллеріею, возвратился въ Бернъ. Вечеромъ, всѣ резервные континенты должны были отправиться обратно въ свои кантоны. Въ Люцернѣ, 27-го Ноября, происходило второе народное собраніе, причемъ было учреждено временное правительство. Послѣднему поручено заняться изгнаніемъ Іезуитовъ и наказаніемъ тѣхъ, которые призвали ихъ въ кантонъ и были виновниками отдѣльной лиги. Впрочемъ, будетъ объявлена общая амнистія. Чтобъ дать новое образованіе кантону, выберутъ новый большой совѣтъ, который, въ то же время, будетъ и совѣтомъ установительнымъ.

— По известію, сообщаемому въ Базельской Газетѣ, въ Люцернѣ прибылъ уже уполномоченный кантона Валлиса, для переговоровъ съ главнокомандующимъ о сдачѣ кантона, чѣмъ и оканчивается междоусобная война въ Швейцаріи.

— Według wiadomości z Meksyku, Jeneral Scott ciągle zajmuje tę stolicę, a kongress Meksykański zebrany w Queretaro ogłosił znowu Prezydentem Rzeczypospolitej Jenerala Santana.

ШВАЙЦАРЫЯ.

На посидzeniu Sejmu, 27 listopada, odczytano następną odezwę Posła Pruskiego przy Związku Szwajcarskim, adresowaną do wszystkich Kantonów Szwajcaryi: „Niżej podpisany, Królewsko-Pruski Poseł przy Związku Szwajcarskim, otrzymał od swego dworu polecenie oświadczyć Burmistrzowi i radzie miasta Bazylei, a obok tego i rządowi wszystkich innych Kantonów, co następuje. Król, Pan Najmilszy niżej podpisanego, w stopniu zwierzchniego naczelnika Xięstwa Neuenburgskiego (Kantonu Neuchâtel), raczył najwyżej utwierdzić, dekretem z d. 19 listopada, postanowienie tegoż Xięstwa, względem zachowania w toczącej się domowej wojnie ścisłej neutralności. W tymże czasie, Jego Kr. Mość, ożywiony chęcią nie tylko okazania swojej Monarszej opieki tej części Szwajcaryi, ale też i podania pomocnej ręki całemu Związkowi, dla zachowania go od klęsk wojny, zaproponował wysokim swoim sprzymierzeńcom wybrać miasto Neuchâtel za punkt zgromadzenia się, w celu pośredniczych układów, w mocnej nadziei, że rządy wszystkich Kantonów i naczelnicy wojsk będą bezwarunkowie szanowali neutralność Xięstwa Neuchâtelskiego. Zawiadamiając o tém, niżej podpisany poczytuje za obowiązek dodać, że Jego Królewska Mość każde naruszenie utwierdzonej przez neutralności, będzie uważał za zwałnienie pokoju i za nieprzyjacielski krok przeciw Jego Królewskiej Mości. Niżej podpisany ma zaszczyt i t. d. Neuchâtel, 26 listopada 1847 roku.

(podpisano) von-Sidow.“

— Udzielenie tej noty sprawiło silne wrażenie na rządzących w Bernie. Posiedzenie Sejmu, d. 27, było bardzo burzliwe; sądzono nawet, iż zapadnie uchwała, aby zająć natychmiast zbrojną ręką Kanton Neuchâtel. Z tém wszystkim, nота Posła Pruskiego odesłana została do Komisji, rozpatrującej wszystkie ważniejsze postanowienia Sejmu. W tymże czasie rozkazano wojskom ruszyć się ku granicy Kantonu Neuchâtel.

— Kantony Szwyc i Unterwalden, poddały się także większości Sejmu, przekonawszy się, że Liga Oddzielna nie może się dłużej utrzymać. Z razu chcieli się umawiać o kapitulacyę, ale gdy od nich żądano poddania się bezwarunkowo, Unterwalden zgodził się na to. Oprócz tego rozchodzi się bardzo ważna wiadomość, jakoby okręg Murten, składający się z 12 — 15.000 protestantów, postanowił oddzielić się od Kantonu Fryburgskiego i przyłączyć się do Bernu.

— Dnia 29 listopada, w skutek poddania się Kantonu Uri przez kapitulacyę, Sejm wybrał, podług swego zwyczaju, Kommissarzów, którzy mają udać się do tegoż Kantonu. Kapitulacyę Kantonu Uri, Szwyc i Unterwalden, niczem prawie od siebie się nie różnią: Kantony odłączają się od Oddzielnej Ligi, przyjmują do siebie Związkowe wojska, obowiązują się je utrzymywać i t. d. Unterwalden i część Kantonu Szwyc, już są zajęte; atoli, jak wieść niesie, tamedzni mieszkańcy jeszcze są gotowi do walki. Obecnie wojskom Związkowym pozostaje zająć tylko Kanton Wallis. Brygada Eglöfa udała się już tam d. 29 listopada. Tegoż dnia, Półkownik Ochsenbein, na czele 12.000 ludzi, z artylleryją, wrócił do Bernu. Wieczorem, wszystkie odwodowe kontyngiency miały udać się na powrót do swoich Kantonów. — W Lucernie, 27 listopada, odbyło się powtórne narodowe zgromadzenie, na którym ustanowiony został rząd tymczasowy. Polecono mu zająć się przedewszystkiem wygnaniem Jezuitów i ukaraniem tych, którzy ich do Kantonu wezwali i stali się przez to przyczyną utworzenia Oddzielnej Ligi. Z resztą, ma być ogłoszona amnestya ogólna. Aby zaś nadać nową organizacyę Kantonowi, ma być wybrana nowa Wielka Rada, która zarazem zajmie się też ułożeniem nowej ustawy.

— Według wiadomości, umieszczonej w Gazecie Bazylejskiej, pełnomocnik Kantonu Wallis, przybył już do Lucerny, dla układów z Głównodowodzącym, względem poddania się tego Kantonu, przez co domowa wojna w Szwaicyi może być uważana za całkiem już ukończoną.

ИСПАНИЯ.

Мадридъ, 20 Ноября.

Г. Мона избранъ значительнымъ большинствомъ въ президенты конгресса; нынѣ сообщаютъ о выборѣ четырехъ вице-президентовъ, павшемъ на членовъ принадлежащихъ къ партіи ультра-умѣренныхъ. Третьяго дня подано президенту прошеніе, объ истребованіи отъ правительства отчетовъ по управленію Г. Саламанки. Разсмотрѣніе сего дѣла президентъ отложилъ до присутствія въ палатѣ нынѣ министровъ. Упрекаютъ также и Г. Мона въ непредставленіи отчетовъ въ 20-ти милліонахъ пиастровъ, употребленныхъ во время управленія его министерствомъ финансовъ, частью на экспедицію генерала Флореса, частью по политическимъ дѣламъ. Прогрессисты возстаютъ на Королеву Христину за недоставленіе отчетовъ по управленію имуществомъ своихъ дочерей. Послѣ Фердинанда VII осталось наследство въ 152,838,930 реаловъ, изъ которыхъ вдовствующей Королевы приходится 26,996,148, а двумъ дочерямъ ея по 56,282,460. Куда же дѣвались остальные 13,277,860 реаловъ—не извѣстно. Королева Христина, забравъ опись имуществу покойнаго своего супруга, не хочетъ возвратить оной. Не извѣстно также, есть-ли 32,000,000 реаловъ, приданое герцогини Монпансье, подарокъ Королевы Изабеллы, или наследственное ея имущество.

— Вниманіе здѣшней публики обращено теперь на два происшествія: на смерть графа Брессона и несостоятельность банка извѣстнаго подъ названіемъ *Banco de la Union*. Смерть графа Брессона, имѣвшаго такое вліяніе на бракосочетаніе Королевы и инфантинны, по отличныя его дарованія, возбуждаетъ общее и искреннее сожалѣніе всѣхъ партій, хотя не многие согласны были съ его политическими видами; одинъ изъ журналовъ партіи прогрессистовъ самъ осрамилъ себя, издавъ свой номеръ, въ которомъ напечатано было извѣстіе о смерти Брессона, украшенныя красною каймою. Несостоятельность банка есть обстоятельство еще болѣе важное; банкъ этотъ, состоявшій подъ покровительствомъ Англии, имѣлъ основной капиталъ въ 60,000,000 реаловъ, разделенный на 15,000 акцій. Двое директоровъ оного Гг. Самсонъ (племянникъ Лондонскаго банкира г-на Смита) и Баньеръ, пользовались неограниченною властію, выдавали ссуды, кому хотѣли и не давали отчета. Съ самаго начала текущаго года акціи банка стали упадать въ цѣнѣ; несмотря на то, г-нъ Самсонъ жилъ роскошно и тратилъ большія суммы на скачки, обѣды и увеселенія. Между тѣмъ старшій бухгалтеръ, на прошедшей недѣлѣ объявилъ ему, что въ банкѣ имѣется только 20,000 реаловъ въ наличности. Г. Самсонъ приказалъ тотчасъ арестовать своего товарища. Начальство намѣревалось арестовать его самого, но этому воспротивился англійскій посланникъ, поручившійся за него. Въ слѣдствіе упадка банка, многія лица лишились всего имущества.

— Третьяго дня, по случаю тезоименитства Королевы былъ большой выходъ, а вечеромъ балъ при дворѣ, на который Королева, по причинѣ нездоровья, прибыла поздно, однако присутствовала до 5 часовъ утра; а супругъ ея, не принимавшій участія въ танцахъ, оставался только до двухъ часовъ.

— Генералъ Конча, отказавшись отъ должности генералъ-капитана Каталоніи, прибылъ чрезъ Валенцію въ Мадридъ.

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 21 Ноября.

По причинѣ болѣзни Королевы, министерскій кризисъ продолжался по 14-го с. м. Въ промежуткѣ сего времени старались образовать новое министерство, въ которомъ приглашали занять первое мѣсто г-на Магелгаеса; но всѣ его старанія къ составленію министерства остались тщетны. Поэтому положили оставить управленіе дѣлами за прежними министрами, смѣнивъ только губернаторовъ провинцій; но эти подумѣры не только не удовлетворили ни одной партіи, но даже ожесточили ихъ другъ противъ друга.

ИСПАНИЯ.

Мадридъ, 20 listopada.

P. Mon, znakomitą większością obrany został Prezesem Kongressu; wybór czterech Wice-Prezesów padł także na czterech członków, należących do stronnictwa ultramoderatów. Zawczoraj, podano Prezesowi petycją, aby zavezwał rząd do złożenia aktów z administracji P. Salamanea. Prezes odłożył rozprawę nad tym przedmiotem, do obecności w Izbie wszystkich Ministrów. Zarzucają także Panu Mon, że kiedy był Ministrem skarbu, nie zdał sprawy z 20 milionów piastrów, które po części na wyprawę Jenerała Flores, po części zaś na cele polityczne użyte były. Progressiści zarzucają Królowej Krystynie, że nie zdała liczby z zarządu majątku swych córek. Ferdynand VII-ny zostawił prywatnego majątku 152,838,930 realów; z tych przypadło na Królowę wdowę 26 996,148, zaś na obie córki po 56,282,460. Co się stało z pozostałymi 13,277,860 realów nie jest wiadomo. Królowa Krystyna zabrała księgi, obejmujące inwentarz zmarłego jej małżonka, i tych złożyć nie chce. Nie wiadomo także, czy posag który Infancka Xiężna Montpensier, małżonkowi swjemu wniosła, wynoszący 32,000,000 realów, pochodzi z daru Królowej Izabelli, Inb z jej ojcowizny.

— Два wypadki zajmują baczność tutejszej publiczności: śmierć Hr. Bresson i upadłość banku zwanego *Banco de la Union*. Hr. Bresson który tak znakomicie wpływał na małżeństwo Królowej i Infancki, jest szczerze żalowany, od wszystkich stronnictw, dla swoich wysokich talentów, lubo mało kto podziela jego widoki polityczne, a jeden z dzienników progressistowskich, sam się znieważył, ozdabiając obwódkami czerwonymi swój numer, w którym o śmierci byłego Posła w Madrycie donosi. Upadłość banku Unii jest jeszcze ważniejszem zdarzeniem. Bank ten, założony pod protekcją Anglii, miał kapitału zakładowego 60,000,000 realów, podzielonego na 15,000 akcji. Dwaj jego dyrektorowie PP. Samson (siostrzeniec bankiera Londyńskiego P. Smith) i Bagneres, mieli nieograniczoną władzę, wypożyczali pieniądze, komu się im podobało i nie zdawali rachunków. Od początku bieżącego roku akcje banku Unii zaczęły nagłe spadać, mimo tego P. Samson żył wystawnie i trwonil wielkie summy na wysięgi konne, obiady i tancerki. Tymczasem buchhalter Jenerałow doniósł mu w zeszłym tygodniu, że bank posiada tylko 20,000 realów. P. Samson kazał natychmiast aresztować i strzedz ściśle swego koleę. Władze zamierzyły podobnież jego samego uwięzić, ale oparł się temu Poseł Angielski i dał osobiste za niego zaręczenie. Przez tę upadłość wiele rodzin utraciło całe swoje mienie.

— Onegdaj, jako w rocznicę imienia Królowej, były wielkie pokoje, a wieczorem bal u dworu. Królowa była nieco słabą, przybyła późno, jednak zabawiła się tańcem do godziny 5 ej. Jej małżonek, który weale nie tańczył, bawił do godziny 2-ej.

— Jenerał Concha złożył dowództwo Katalonii i przez Walencją przybył do Madrytu.

PORTUGALIA.

Lizbona, 21 listopada.

Przesilenie ministeryalne trwało z powodu słabości Królowej do 14-go b. m. W tym przeciągu czasu starano się utworzyć nowy gabinet, powołano nawet na pierwszego Ministra P. Magelhaes, ale wszystkie usiłowania tegoż w utworzeniu gabinetu okazały się płonnemi. Postanowiono zatem zostawić przy sterze rządu dawnych Ministrów, a zmienić Gubernatorów prowincyj; lecz te półśrodki nie podobały się żadnemu stronnictwu i więcej je przeciwiw sobie zajętrzyły.